

NADER ONDERZOEK ECOLOGIE

ROTSOORD 7

TE UTRECHT

Ecologie

Rapportage nader onderzoek ecologie

Rotsoord 7 te Utrecht

Opdrachtgever	Hendriks Projectontwikkeling Kanaalstraat 12 5347 KM Oss
Rapportnummer	14317.002
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	9 november 2021
Vestiging	Zuid-Holland Hoofdweg 240 3067 GJ Rotterdam 088 - 5001600 rotterdam@econsultancy.nl
Opsteller	Mevrouw [REDACTED] MSc
Paraaf	[REDACTED]
Kwaliteitscontrole	Mevrouw [REDACTED] MSc
Paraaf	[REDACTED]

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek. Het onderzoek betreft echter een momentopname en geeft een inschatting van de aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	2
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK.....	3
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	4
5	ONDERZOEKSRESULTATEN	7
	5.1 Huismus.....	7
	5.2 Gierzwaluw	7
	5.3 Grote gele kwikstaart.....	7
	5.4 Vleermuizen.....	7
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	8
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	9

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Hendriks Projectontwikkeling opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek naar huismus, gierzwaluw, vleermuizen en grote gele kwikstaart aan Rotsoord 7 te Utrecht.

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in februari 2021 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 14317.001, d.d. 4 februari 2021).

Econsultancy is lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 2.900 \text{ m}^2$) ligt aan Rotsoord 7, circa 1 kilometer ten zuiden van de kern van Utrecht.

Volgens de topografische kaart van Nederland zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 136.708$, $Y = 454.007$. In figuur 1 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 1. Luchtfoto van de onderzoekslocatie, de onderzoekslocatie betreft het gebied binnen de witte lijn.

De onderzoekslocatie betreft een braakliggend terrein en een opslaglocatie met loods, gelegen aan de Vaartsche Rijn. De loods is opgetrokken uit baksteen en heeft een golfplaten pultdak en gevelbeplating met damwandprofiel. De zuidgevel van het pand is dicht begroeid met wilde wingerd. Het overige deel van de onderzoekslocatie bestaat uit terras, bestrating en braakliggend terrein.

Aan de noordzijde grenst het pand op de onderzoekslocatie aan een soortgelijke pand met een plat dak. Aan de westzijde van de onderzoekslocatie stroomt de gekanaliseerde rivier de Vaartsche Rijn. Ten oosten van de onderzoekslocatie staat veel groen, met name bomen. Rondom de onderzoekslocatie bevindt zich de bebouwde kom van Utrecht.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De initiatiefnemer is voornemens de opstal op de onderzoekslocatie te slopen en nieuwbouw te realiseren.

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

In de quickscan is het volgende geconcludeerd:

“Voor de aanvang van de werkzaamheden dient tijdig duidelijkheid te worden verkregen over de aanwezigheid van nestlocaties voor de huismus en/of gierzwaluw en over verblijfplaatsen van gebouw-bewonende vleermuizen.

Ten aanzien van de grote gele kwikstaart kunnen overtredingen worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen van de grote gele kwikstaart aan te vangen en/of uit te voeren. Het broedseizoen van de grote gele kwikstaart betreft eind maart tot half juli. Indien dit niet mogelijk is zal een nader onderzoek aan moeten tonen of de grote gele kwikstaart een nestlocatie heeft grenzend aan de onderzoekslocatie.

Ten aanzien van algemene broedvogels kunnen overtredingen worden voorkomen door rekening te houden met het broedseizoen (globaal maart – half augustus). Wanneer de sloopwerkzaamheden en groenverwijdering binnen het broedseizoen plaatsvinden, wordt geadviseerd voor de start van de werkzaamheden een broedvogelinspectie uit te laten voeren.

Ten aanzien van eventuele verblijfplaatsen van vleermuizen in het gebouw ten zuiden van de onderzoekslocatie kunnen negatieve effecten worden voorkomen door de aanliegroute naar de dakrand vrij te houden en deze tijdens de bouw en in de toekomstige gebruiksfase niet te belichten.

Voor beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn overtredingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming wegens het ontbreken van geschikt habitat, het ontbreken van sporen en/of vanwege een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling niet aan de orde. Wel dient rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht.

Aangaande beschermde natuurgebieden en houtopstanden is er geen sprake van mogelijke overtreding van de Wet natuurbescherming.”

Dit nader onderzoek heeft daarom betrekking op het nader onderzoek ten aanzien van de huismus, gierzwaluw en diverse vleermuissoorten. Ook is de mogelijke nestlocatie van de grote gele kwikstaart onderzocht, omdat de werkzaamheden mogelijk binnen het broedseizoen van deze soort uitgevoerd zullen worden.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek naar de verschillende soortgroepen is zoveel mogelijk gecombineerd uitgevoerd.

Voor het onderzoek naar **huismus** zijn tussen 1 april en 15 mei twee veldbezoeken uitgevoerd, gedurende de ochtend. Tijdens de veldbezoeken is gezocht naar roepende huismussen. Mannetjes huismussen roepen met name in het voorjaar ('s ochtends) vaak vanaf de dakranden/goten waar hun nesten zich bevinden. Bij het aantreffen van roepende mannetjes mag worden aangenomen dat zich onder het betreffende dak één of meerdere nesten bevinden. Tevens is gedurende de rondes in de ochtend gelet op huismussen die (met nestmateriaal) onder de dakrand of andere nestlocaties verdwijnen. Behalve op de onderzoekslocatie, is ook de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid of geschiktheid van de bebouwing voor huismus.

De onderzoeksopzet is conform hetgeen is voorgeschreven in het kennisdocument voor de huismus (BIJ12, versie juni 2017).

Voor het onderzoek naar **gierzwaluw** zijn tussen 1 juni en 15 juli drie veldbezoeken uitgevoerd met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen. De veldbezoeken vonden plaats gedurende de avondschemering, tussen 18.00 uur en zonsondergang. In de betreffende periode scheren groepen gierzwaluwen langs gevels van panden waarin zich nesten bevinden. De vrouwtjes die zich op het nest bevinden beantwoorden vervolgens het "gieren" van langs vliegende groepen soortgenoten. Bovendien zijn tijdens de avondschemering vaak invliegende vogels waar te nemen. Het onderzoek naar gierzwaluw had enkel betrekking op de geschikte voorgevel van het pand.

De onderzoeksopzet is conform hetgeen is voorgeschreven in het kennisdocument voor de gierzwaluw (BIJ12, versie juni 2017).

Het onderzoek naar de **grote gele kwikstaart** bestond uit drie veldbezoeken in de ochtend, tussen 10 april en 20 juni. Tijdens de veldbezoeken is met name gelet op waarnemingen van een paar of (verdacht) individu in de omgeving van het water, met aandacht voor zang (zowel vanaf een zitplaats - graag een gebouw - als in baltsvlucht), alarm en transport van nestmateriaal, voedsel of uitwerpsel-pakketjes.

De onderzoeksopzet is conform hetgeen is voorgeschreven in de telrichtlijnen van Sovon.

Voor het onderzoek naar **vleermuizen** zijn in de periode half mei tot oktober in totaal vijf veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zijn in de avonduren en/of ochtenduren uitgevoerd. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie januari 2021), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijf, paarverblijf en individueel winterverblijf voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, franje-staart, en meervleermuis. Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. Doordat vleermuizen iedere (verblijfs)functie slechts een beperkte periode van het jaar gebruiken, is onderzoek naar alle op de onderzoekslocatie mogelijke functies noodzakelijk. Iedere (verblijfs)functie afzonderlijk geniet een jaarronde bescherming.

Het totaal aantal voorgestelde veldbezoeken is vastgesteld op basis van de grootte van de onderzoekslocatie, uitgaande van twee waarnemers per veldronde. Verwacht wordt dat met vijf bezoeken omtrent deze soortgroep voldoende zekerheid is verkregen over de functie van de onderzoekslocatie.

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van professionele batdetectors met opnamemogelijkheid (Pettersson M500-384/batlogger). Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluids-frequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden. De opnamemogelijkheid is belangrijk omdat de geluidsopnames kunnen worden gebruikt voor het determineren van soorten die op basis van hun geluid moeilijk zijn te onderscheiden (met name Myotis-soorten) en waarbij het sonogram uitsluitend kan geven. Hierbij is gebruik gemaakt van analyseprogramma Batsound.

Overzicht veldbezoeken

Het onderzoek heeft bestaan uit diverse veldbezoeken die door wisselend één of twee waarnemers zijn uitgevoerd. Onderstaande tabel I bevat de datumgrenzen van de uitgevoerde veldbezoeken.

Tabel I. Onderzoeksinspanning per soortgroep

Onderzoekspanning per soortgroep									
		april	mei	juni	juli	augustus	september	Oktober	
vleermuizen	tijdstip			2 x avond* 1 x ochtend**		-	2 x avond*		-
	datum			nader te bepalen			nader te bepalen (1 ronde op 15 september)		
	functie			kraamverblijf/zomerverblijf			paar/baltsverblijf		
huismus	tijdstip	2 x overdag*		-					
	datum	n.t.b							
	functie	territorium/nestlocaties							
gierzwaluw	tijdstip	-			3 x avond*		-		
	datum				combinatie met vleermuis				
	functie				nestlocaties				
grote gele kwikstaart	tijdstip	-	3 x overdag*		-				
	datum		2 x combi huismus						
	functie		nestlocaties						

* Het veldwerk is door één persoon uitgevoerd.

** Het veldwerk is door twee personen uitgevoerd.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van huismussen, gierzwaluwen, grote gele kwikstaart en vleermuizen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan protocollair toegestaan voor de onderzochte soorten. De windsnelheid was altijd zwak en er was geen sprake van neerslag, anders dan een lichte motregen die naar verwachting geen invloed had op de onderzoeksresultaten. In onderstaande tabel II zijn de omstandigheden per veldbezoek weergegeven.

Tabel II. Omstandigheden aanvullende onderzoeken vleermuizen

Datum*	Soorten**	Tijd	T	Weersomstandigheden
13 april 2021 (o)	Hm, ggk	7:58 - 8:58	7 °C	Droog, zonnig, zwakke wind (1 m/s)
6 mei 2021 (o)	Hm, ggk	7:00 - 8:00	5 °C	Droog, zonnig, zwakke wind (2 m/s)
9 juni	Gz, vl	19:55 - 00:03	19 °C	Droog, bewolkt, zwakke wind (1,5 m/s)
17 juni (o)	VI, ggk	3:20 - 6:25	22 °C	Droog, bewolkt, zwakke wind (1,5 m/s)
21 juni	Gz	20:05 - 22:05	14 °C	Droog en miezer, bewolkt zwakke wind (1 m/s)
5 juli	Gz, vl	20:00 - 00:05	17 °C	Droog en miezer, bewolkt, zwakke wind (1 m/s)
24 augustus	VI	20:45 – 00:15	17 °C	Droog, half bewolkt, zwakke wind (0,5 m/s)
14 september	VI	19:55 - 23:00	20 °C	Droog en miezer, bewolkt, zwakke wind (0,5 m/s)

* (o) = ochtendronde

** Afkortingen soorten: hm = huismus, ggk = grote gele kwikstaart, gz = gierzwaluw, vl = vleermuizen.

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Huismus

Tijdens de onderzoeksrondes naar verblijfplaatsen en essentieel leefgebied van huismussen zijn geen huismussen waargenomen op de onderzoekslocatie of in de directe nabijheid hiervan. Er zijn geen roepende huismussen waargenomen in de dakgoot van het pand. Tevens is gelet op zandbadende individuen op het braakliggend terrein aan de zuidzijde van de onderzoekslocatie, zulk gedrag is echter niet aangetroffen. Aan de westzijde van de Vaartsche Rijn is één paartje huismus waargenomen dat zich ophield in het groepje bomen en struiken. Dit paartje verdween later richting de (huismusgeschikte) woonwijk nog verder ten westen van de watergang. Op basis van de onderzoeksresultaten kan redelijkerwijs worden uitgesloten dat de onderzoekslocatie een beschermde functie vervult voor huismussen.

5.2 Gierzwaluw

Tijdens de onderzoeksrondes naar de gierzwaluw zijn geen invliegende gierzwaluwen waargenomen bij de geschikte oostgevel van het pand. Ook zijn geen gierzwaluwverblijfplaatsen aangetroffen in de directe omgeving van de onderzoekslocatie. Wel is gierzwaluwactiviteit waargenomen en zijn nestlocaties gevonden aan de overzijde van de Vaartsche Rijn, in de voorgevels van enkele woningen aan de Jutphaseweg. Naar verwachting bevinden zich meer gierzwaluwnesten in deze wijk, die niet te overzien waren vanaf de zichtpositie op de onderzoekslocatie. De verblijfplaatsen in de omgeving bevinden zich buiten de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden op de onderzoekslocatie. Beschermde functies voor gierzwaluw op de onderzoekslocatie zijn redelijkerwijs uitgesloten.

5.3 Grote gele kwikstaart

In het onderzoeksgebied zijn geen grote gele kwikstaarten waargenomen tijdens de onderzoeksrondes naar deze soort. Tijdens geen van de bezoeken zijn geluids- of zichtwaarnemingen gedaan van deze soort op of in de omgeving van de onderzoekslocatie. Hierbij is extra aandacht besteed aan de potentiële nestlocaties in de beschoeiing aan de waterkant aan de westzijde van de onderzoekslocatie. Nestlocaties van de grote gele kwikstaart worden op basis van de onderzoeksresultaten redelijkerwijs uitgesloten.

5.4 Vleermuizen

Tijdens geen van de onderzoeksrondes naar vleermuizen is gebouwgebonden gedrag van vleermuizen waargenomen op de onderzoekslocatie. Ten oosten van de onderzoekslocatie zijn foeragerende gewone en ruige dwergvleermuizen gehoord. De foerageeractiviteit concentreerde zich met name boven het groen van de vogelopvang, de kinderboerderij en de volkstuinen dat zich aan de overzijde van Rotsoord bevindt. Ten westen van de onderzoekslocatie is daarnaast activiteit van een water-vleermuis waargenomen. Bij het appartementencomplex ten zuiden de onderzoekslocatie is een paarterritorium van een gewone dwergvleermuis aangetroffen. Verblijfplaatsen of andere beschermde functies van vleermuizen zijn binnen en buiten de onderzoekslocatie niet waargenomen. Het restaurant dat direct aan het pand op de onderzoekslocatie grenst (de Zagerij) heeft 's nachts verlichte gevels. De verwachting is dat dit pand net buiten de onderzoekslocatie hierdoor, ondanks de aanwezigheid van open stootvoegen, onaantrekkelijk is als verblijfplaats voor vleermuizen. Beschermde functies van vleermuizen zijn op de onderzoekslocatie en binnen de directe invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden redelijkerwijs uitgesloten.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Huismus, gierzwaluw en grote gele kwikstaart

De huismus, gierzwaluw en grote gele kwikstaart vallen onder het beschermingsregime van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. Het is verboden de voortplantings- en rustplaatsen te beschadigen of te vernielen en de nesten mogen niet worden weggenomen. Tevens is essentieel leefgebied van de huismus beschermd.

Door het ontbreken van waarnemingen van deze soorten op de onderzoekslocatie en in de directe omgeving tijdens het nader onderzoek is geconcludeerd dat voortplantings- en rustplaatsen evenals essentieel leefgebied niet aanwezig zijn. Bij de voorgenomen plannen binnen de onderzoekslocatie is overtreding van de Wet natuurbescherming niet aan de orde.

6.2 Vleermuizen

Alle vleermuissoorten vallen onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn en de conventie van Bonn, in de Wet natuurbescherming ondergebracht in artikel 3.5. De verboden handelingen die van toepassing zijn op de vleermuizen betreffen het opzettelijk verstoren, doden of vangen van de dieren en het beschadigen of vernielen van de rust- en voortplantingsplaatsen.

Uit het verrichte veldonderzoek naar vleermuizen bleek dat er geen beschermde functies op de planlocatie aanwezig zijn. De voorgenomen werkzaamheden zullen daarom niet leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vleermuizen. Er zijn geen maatregelen noodzakelijk gedurende de werkzaamheden ten aanzien van vleermuizen.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Hendriks Projectontwikkeling een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de Rotsoord 7 te Utrecht.

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in februari 2021 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd. De initiatiefnemer is voornemens alle opstallen te slopen om nieuwbouw te realiseren.

Conclusie

Door de aangetoonde afwezigheid van beschermde functies voor alle onderzochte soorten op en nabij de onderzoekslocatie is overtreding van de Wet natuurbescherming bij de voorgenomen ingreep niet aan de orde.

Algemene aanbevelingen

Het (met wingerd begroeide) pand op de onderzoekslocatie kan door verschillende algemene broedvogelsoorten als spreeuw, roodborst, koolmees, en winterkoning worden als nestlocatie. Ten aanzien van algemene broedvogels kunnen overtredingen worden voorkomen door rekening te houden met het broedseizoen. Indien binnen het broedseizoen gewerkt wordt dient vooraf aan de werkzaamheden een broedvogelinspectie uitgevoerd te worden door een ter zake kundige. In gebruik zijnde nesten mogen niet worden beschadigd.

Tot slot dient te allen tijde rekening gehouden te worden met de algemene zorgplicht ten aanzien van in het wild levende dieren en planten.

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Een mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of voortplantingsplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kan sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

